

Program Léta s FF UK 2015

26.–28. srpna 2015 (nám. Jana Palacha 2, Praha 1)

Středa 26. srpen 2015

9:15–9:30

Prezence účastníků (místnost č. 104, 1. patro)

9:30

Zahájení Léta s FF UK

Mgr. Jan Bičovský, Ph.D. (proděkan pro přijímací řízení a vnější vztahy)

10:15–11:30

Místo Litvy a Lotyšska v evropském kulturním dědictví (přednáška)

Mgr. Pavel Štoll, Ph.D. (Ústav východoevropských studií)

Kurz poskytne základní představu o baltských jazycích, o dějinách a současnosti Litvy a Lotyšska a jejich kultury. Budou uvedena také nejdůležitější fakta o česko-litevských a česko-lotyšských historických vazbách. Bude zmíněn proces takzvané zpívající revoluce, obnovení nezávislosti Litvy a Lotyšska v letech 1990–1991 a jejich zapojení do Evropské unie. Součástí kurzu budou ukázky litevského a lotyšského textu a fotografie z obou zemí.

13:00–14:30

Kult osobnosti v ruských dějinách: případ Petra Velikého a Josifa Stalina (přednáška a seminář)

PhDr. Marek Příhoda, Ph.D.

PhDr. Stanislav Tumis, M.A., Ph.D.

(Ústav východoevropských studií)

K pozoruhodným jevům moderní ruské kultury, filozofie i politického života od počátku 18. století dodnes patří kult silných vládců, jimž se připisuje zlom v dějinách státu a zásadní změny v životě společnosti. V rámci našeho kurzu se budeme zabývat základy a vybranými projevy mýtu cara Petra I. Velikého (1682–1725) a komunistického diktátora Josifa V. Stalina (1924–1953). S osobností Petra Velikého mnozí spojují proces tzv. evropeizace Ruska, vojenský triumf nad Švédskem a zrod Ruského impéria. Obdivovatelé Josifa Stalina považují za jeho zásluhu urychlenou modernizaci země, přerod Sovětského svazu z agrární země na průmyslovou velmoc, a zejména pak vítězství nad nacistickým Německem ve Velké vlastenecké válce (1941–1945). Kult obou výrazných historických postav zároveň vyvolával řadu kritických úvah o jejich odkazu, daných především morálními pochybnostmi o množství lidských obětí zaplacených za civilizační vzestup Ruska, růst jeho vojenské síly i vlivu na mezinárodním poli. V rámci seminární části našeho setkání se na praktických ukázkách seznámíme s odrazem mýtu Petra I. a Stalina v dějepisectví a umění.

14:45–16:00

Současná Ukrajina (také) píše! (přednáška a seminář)

Mgr. Tereza Chlaňová, Ph.D. (Ústav východoevropských studií)

Vydáme se na procházku současnou ukrajinskou literaturou, která (byť nezaslouženě) zůstává pro většinu českých čtenářů stále neznámou. Andruchovyč, Zabužko, Prochasko, Vynnyčuk, Žadan i další současní autoři promluví prostřednictvím úryvků z nejvýraznějších děl, promítnutá prezentace pak nabídne vhled do tajů tvůrčí laboratoře vybraných autorů. Stranou nezůstane ani přehled ukrajinské literatury posledních desetiletí, která byla přeložena do češtiny.

Čtvrtek 27. srpen 2015

9:00–10:15

Korejci, tradice a moderna (přednáška)

doc. PhDr. Miriam Löwensteinová, Ph.D. (Ústav Dálného východu)

Přednáška se bude zabývat dnes už zažitými mýty o Korejcích jako nejtradičnějších Asiitech. Pokusí se nahlédnout jejich dodržování základních konfuciánských vztahů a z toho vyplývající etikety v moderní době. Vysvětlí základní vzorce korejského chování, jednání a myšlení a jeho střetu s moderními trendy, které přinesla konzumní společnost. Dotkne se i fenoménu hallju a Kpop v konfrontaci s tradičními představami.

10:30–11:45

Japonsko, jak je (asi) neznáte (přednáška)

Doc. Ing. Jan Sýkora, M.A., Ph.D. (Ústav Dálného východu)

Pro většinu cizinců je Japonsko zemí, ve které se snoubí dávné tradice, starobylé chrámy a úchvatná příroda se supermoderní civilizací založenou na robotech a informačních technologiích. Japonsko má však i druhou, méně známou tvář, do které pohlédne jen málo cizinců. Japonsko je totiž nejen zemí životem kypících velkoměst, ale také zapadlých horských vesniček, které čelí problému vylidňování, zemí nesmírného ekonomického bohatství, ale také chudoby, sociálního vyloučení a diskriminace. Přednáška seznámí posluchače s paradoxy současného Japonska a ukáže, jak zavádějící mohou být hluboce zažité stereotypy.

13:15–16:15

„Poznááme kulturu Číny a Vietnamu“ (exkurze)

(Ústav Dálného východu)

Komentovaná prohlídka expozice Sbírký orientálního umění Národní galerie (Praha 1, Staroměstské náměstí, palác Kinských). Prohlídku unikátní sbírky čínského umění spolu se souborem předmětů z Vietnamu doplní výklad zaměřený na to, co umělecké předměty vypovídají o životě a myšlení obyvatel Dálného východu. Provádí prof. Olga Lomová ve spolupráci s kurátory Národní galerie.

Pátek 28. srpna 2015

9:00–10:15 (1. skupina)

Snadnou cestou ke kvalitním studijním materiálům (seminář)

Radka Syrová DiS., BBus (Knihovna Jana Palacha FF UK)

Elektronické informační zdroje (EIZ) umožňují přístup ke kvalitním odborným informacím a jsou dostupné on-line 24 hodin 7 dní v týdnu. Na prakticky zaměřeném semináři si účastníci osvojí vyhledávání v předplácených i volně dostupných databázích, vědeckých časopisech a e-knihách (např. JSTOR, EBSCOhost a Proquest), práci v nadstavbových nástrojích e-zdrojů i využití citačního manažeru Citace PRO, který usnadňuje citování a vytváření seznamu literatury.

9:00–10:15 (2. skupina)

Jak vědci bádají a píší vědecké práce (seminář)

Mgr. Lenka Němečková (Ústav informačních studií a knihovnictví FF UK)

Napsání odborného článku vyžaduje spoustu dovedností – najít si relevantní informace, zrealizovat správně výzkum, eticky pracovat s informacemi i výsledky výzkumu a správně je interpretovat a ocitovat. Také je důležité vědět, kde své výsledky nejlépe publikovat a kde a jak se vědec může prezentovat na sociálních sítích. Seminář vás seznámí s tím, jak spolu vědci komunikují, jak využívají vyhledané informace a data získaná z výzkumné práce. Dotkneme se také toho, čím jsou motivováni a odměňováni a jak hodnotíme vědu v ČR.

10:30–11:45 (1. skupina)

Jak vědci bádají a píší vědecké práce (seminář)

Mgr. Lenka Němečková (Ústav informačních studií a knihovnictví FF UK)

10:30–11:45 (2. skupina)

Snadnou cestou ke kvalitním studijním materiálům (seminář)

Radka Syrová DiS., BBus (Knihovna Jana Palacha FF UK)

13:00–14:15

Jak podobné si jsou slovanské jazyky a do jaké míry jim můžeme rozumět? (seminář)

Mgr. Marián Sloboda, Ph.D. (Katedra středoevropských studií)

V semináři si ukážeme, jak může fungovat vzájemná komunikace mezi lidmi mluvícími slovanskými jazyky. Kromě jisté popularity ruštiny se obyvatelé slovanskojazyčných zemí jazyk jiných Slovanů často cílevědomě neučili, přesto jsou schopni mu víceméně rozumět. Důvěrně to známe z komunikace mezi Čechy a Slováky, resp. lidmi, kteří vyrostli v Česku a na Slovensku, kteří spolu komunikují zpravidla každý svým jazykem a bez větších problémů si rozumějí. Jaké jsou ale možnosti komunikace například v česko-polské nebo v česko-chorvatské relaci? Nejsou tyto jazyky už příliš odlišné? Podíváme se na metody,

kterými je možné vzájemnou srozumitelnost slovanských jazyků zjišťovat, a také na to, nakolik jsou jednotlivé slovanské jazyky podobné/odlišné. Je polštině podobnější čeština, nebo slovenština? Jsou si chorvatština a srbština stejně podobné jako čeština a slovenština? Zamysleme se nad způsoby, jakými můžeme míru podobnosti/odlišnosti jednoho jazyka od druhého zjišťovat exaktně, a představíme si výsledky jednoho takto zaměřeného výzkumu. Studenti dostanou několik tipů na rozpoznávání slov v jiném slovanském jazyce, jako chorvatština, polština nebo ukrajinština, jejichž forma se od českých slov odlišuje a může nám zastříť souvislost s odpovídajícím českým slovem. Zjistíme, zda i s určitými minimálními znalostmi mezijazykových rozdílů dokážeme slova v jiném slovanském jazyce rozpoznat, a lépe se tak orientovat v jiné slovanskojazyčné zemi.

14:30–15:45

Městské legendy a hoaxy aneb proč věříme neověřitelnému (přednáška)
PhDr. Petr Janeček, Ph.D. (Ústav etnologie)

Přednáška představí problematiku fiktivních vyprávění rozšířených v každodenní komunikaci, která se většinou přihodí „kamarádovi vašeho kamaráda“ a která odborníci označují za současné pověsti a fámy. V přednášce se zamysleme nad tím, proč lidé těmto příběhům věří a šíří je i přes jejich evidentní nepravdivost, ukážeme, jakým způsobem navazují na tradiční slovesný folklor, jako byly mýty, pověsti a pohádky, a proč se jim daří především na internetu a sociálních sítích, jako je Facebook. Závěr bude věnován diskusi nad podobnými příběhy, které posluchači znají, a společně se zamysleme nad jejich původem a společenskou a kulturní funkcí.

16:00–16:30

Zakončení kurzu a předání certifikátů
Mgr. Jan Bičovský, Ph.D. (proděkan pro přijímací řízení a vnější vztahy)